

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อม , ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ,(กรุงเทพฯ พิมพ์ที่ สำนักคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ , 2542)

กรมศิลปากร , หลักสูตรการอบรมอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม ความสำคัญของอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม อ.ม.ส. , (พิมพ์ที่สำนักพิมพ์สมาพันธ์ จำกัด - พฤศจิกายน 2542)

การกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ , จดหมายข่าวศาลรัฐธรรมนูญ ปีที่ 5 ฉบับที่ 22 ประจำเดือน มีนาคม-เมษายน 2545

การมีส่วนร่วมกลไกสำคัญในการคืนสมดุลสู่ธรรมชาติ , วารสารเศรษฐกิจและสังคมไทย ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 , สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง , (พิมพ์ครั้งแรก กุมภาพันธ์ 2544)

กระทรวงแรงงาน , แรงงานรอบโลก สรุปรายงานสถานการณ์และบทความทางวิชาการ , (ฉบับเดือน ตุลาคม 2545)

โกเมท ทองกัญญาโชชัย , รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม วารสารสิ่งแวดล้อม .ปีที่ 4 ฉบับที่ 16

การปกครองส่วนท้องถิ่น , สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ 2540 , (พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2544)

การประชุมสัมมนาวิชาการ , สิทธิชุมชน : การกระจายอำนาจจัดการทรัพยากร , 2536

กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 , (พิมพ์โดย บริษัท อินทิเกรเต็ด โพรโมชัน เทคโนโลยี จำกัด พฤศจิกายน 2540)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , แผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2551

กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม , (พิมพ์ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2541 ที่ บริษัท กุ่มครองมรดกไทย จำกัด)

คู่มือถวายเป็นความรู้แด่พระสังฆาธิการในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม , (พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์สมพันธ์ จำกัด , 2544)

คณะกรรมการประสานองค์การพัฒนาเอกชน , ทศนะและข้อวิจารณ์ต่อผลการประชุมสุดยอดว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาที่ยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์ กับทิศทางประเทศไทย , (พิมพ์โดย มูลนิธิไฮน์ริค เบิลท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พฤศจิกายน 2545)

จักรกฤษณ์ ควรวจน์ , รูปแบบของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ,วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 มีนาคม 2541 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด กรุงเทพฯ

เจริญ คัมภีรภาพ , สารคดีแห่งสิทธิชุมชน ,เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย กรุงเทพฯ , 2541

จิตติ ดิงศภัทย์ , กฎหมายอาญาภาค 2 ตอน 2 และภาค 3] กรุงเทพฯ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติขสภา , 2532

จารุณี อินเจิดฉาย , มาตรการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน , นิตยสารศิลปากร,ปีที่45 ฉบับที่3

ชนิศา จรรยาเพศ, WSSD เค็มพันบนโต๊ะเจรจาที่โจฮันเนสเบิร์ก การพัฒนาที่ยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์ กับทิศทางประเทศไทย , (พิมพ์โดย มูลนิธิไฮน์ริค เบิลท์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พฤศจิกายน 2545)

ชาญชัย แสวงศักดิ์ , การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการกับข้อพิจารณาทางกฎหมายปกครอง ,
(พิมพ์ครั้งที่ 1 กันยายน 2543 , สำนักพิมพ์นิติธรรม กรุงเทพฯ)

ทฤษฎีและแนวปฏิบัติการอนุรักษ์อนุสรณ์สถาน และแหล่งโบราณคดี , เอกสารกองโบราณคดี
หมายเลข 1/2532

ธรรมาภิบาลการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม . (พิมพ์ที่ บริษัท
โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด มกราคม 2544)

นันทวัฒน์ บรมานันท์ , ระบบการออกเสียงแสดงประชามติ , (จัดพิมพ์โดยสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย พิมพ์ครั้งแรก กันยายน 2538)

นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์ , การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , (พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด
พฤษภาคม 2544)

แนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนา ,วารสาร พัฒนบริหาร
ศาสตร์ , ปีที่ 42 ฉบับที่ 3/2545

นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์ , แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (แผน 1 – แผน 9) กับการ
แก้ปัญหาสังคมและการสังคมสงเคราะห์ , (คณะสังคมสงเคราะห์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 2545)

บริบทไทยว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ,วารสารเศรษฐกิจและสังคมไทย . (ปีที่ 40 ฉบับที่ 2
พฤษภาคม-มิถุนายน 2546

บรรเจิด สิงคะเนติ และ สมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ์ , เอกสารเพื่อประกอบการพิจารณากฎหมาย
ของสมาชิกรัฐสภา เล่มที่ 6 เรื่อง พระราชบัญญัติ ประชาพิจารณ์ : กรณีศึกษาการ
รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามกฎหมายฝรั่งเศส สถาบันพระปกเกล้า,(พิมพ์
ครั้งที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2545 พิมพ์ที่ บริษัท ธรรมคาเฟส จำกัด)

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ , ข้อสังเกตเชิงกฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ , สิทธิ
ชุมชน กระจายอำนาจจัดการทรัพยากร

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ รัฐธรรมนูญนํารู ,(กรุงเทพ. วิญญูชน , 2542)

บัณฑูร เศรษฐศิโรตน์ และคณะ, สิทธิชุมชนกับฐานทรัพยากรในรัฐธรรมนูญสี่เขียวความหวังและทางออก สิ่งแวดล้อม 47 , (5-6 มิถุนายน 2547 กรุงเทพฯ)

บัญญัติ สุชีวะ, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะทรัพย์ ,(พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร บริษัท กรุงเทพมหานครพิมพ์ จำกัด ,2535)

บทบาทของ ICCROM กับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม , นิตยสารศิลปากร, (ปี40 ฉบับที่6 พ.ศ. 2540)

บุญอนันต์ วรรณพานิชย์ ,หลักกฎหมายว่าด้วย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ,(พิมพ์โดย สวัสดิการสำนักงานศาลปกครอง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรกฎาคม 2545)

ปรีชา นุ่นสูง, ความรู้เกี่ยวกับโบราณวัตถุสถานในท้องถิ่น. (เมษายน 2532)

ประมต นันทิยะกุล ,สิทธิเสรีภาพและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประชาชน สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ ๒๕๔๐. (พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2544)

ประมต นันทิยะกุล , สิทธิเสรีภาพและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง . ปรากฏาเนื่องในวาระเกษียณอายุราชการ ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2 ตุลาคม 2542)

ประสงค์ เอี่ยมอนันต์ , บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เอกสารประกอบการสัมมนาสิ่งแวดล้อม 37 , กรุงเทพฯ

พรรณนิภา บุรพาชีพ ,รายงานการวิจัย , กฎหมายรัฐธรรมนูญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พนัส ทัศนียานนท์, มุมมองด้านกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการด้าน
สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชน และกระบวนการด้าน
สิ่งแวดล้อม. (พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด มกราคม 2544)

ไพจิตร ปุณฺณพันธ์, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด, (พิมพ์ครั้งที่ 7
 กรุงเทพมหานคร นิติบรรณาการ 2538)

พิสิฐ เจริญวงศ์ บทความพิเศษ, การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ, สารกรมศิลปากร ปีที่
 7 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2537

พิพิธภัณฑฯ แอฟริกันกับการกิจพบประชาชน, วารสารยูเนสโก เอเชีย, (เมษายน 2543)

มานิตย์ จุมปา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540, พิมพ์ครั้งที่ 2 ธันวาคม 2541,
 สำนักพิมพ์นิติธรรมกรุงเทพฯ 2541

ยศ สันตสมบัติ, สิทธิชุมชน การกระจายอำนาจจัดการทรัพยากร, สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
 เมษายน 2536

ยศ สันตสมบัติ และคณะ, นิเวศวิทยาชาติพันธุ์ ทรัพยากรชีวภาพ และสิทธิชุมชน, (จัดพิมพ์โดย
 โครงการพัฒนาองค์ความรู้ และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพใน
 ประเทศไทย 1 มีนาคม 2547)

โรจน์ คุณเอนก | 10 ปีที่ผ่านมา ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

รัฐธรรมนูญกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม, วารสารบทบัณฑิต นิตยสารของเนติ
บัณฑิตยสภา เล่มที่ 59 ตอน 1 มีนาคม 2546

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ 27 มกราคม-มิถุนายน 2544

วศิน อิงคพัฒนากุล, การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม, (พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จ. นครปฐม มกราคม 2548)

วันชัย วัฒนศัพท์, คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน, (พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ศิริกัณฑ์ 30 กันยายน 2544)

วัชรรา ไชยสาร, สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ, (พิมพ์ครั้งที่ 2 ตุลาคม 2544, สำนักพิมพ์นิติธรรม)

ศิริพร นันดา, อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ วารสารคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ .ม.ค.-มี.ค. 45

ศยามล ไกยูวงศ์, สารัตถะแห่งสิทธิชุมชน หลักการและความเคลื่อนไหว เรื่องสิทธิชุมชนในทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น, (พิมพ์ที่ บริษัท พิมพ์ดี จำกัด)

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2544, (พิมพ์ที่ โรงพิมพ์วิจักษ์การปกกุมภาพันธ์ 2545)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2535- 2539)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนวัฒนธรรมแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

สถาบันพระปกเกล้า, สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 การปกครองส่วนท้องถิ่น, (พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2544)

สำนักโบราณคดีกรมศิลปากร, คู่มือการดูแลรักษาโบราณสถาน, (พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์สมาพันธ์ จำกัด - สิงหาคม 2546)

สาขันต์ ไพรชาญจิตร , ภาควิชาการพัฒนารวมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, การฟื้นฟูพลังชุมชนในการจัดการทรัพยากรทางโบราณคดีและพิพิธภัณฑ : แนวคิด วิธีการ และประสบการณ์จากจังหวัดน่าน , (พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กุมภาพันธ์ 2547)

สถาบันไทยคดีศึกษา : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จะเสียอะไรก็ไม่ว่าขอให้ก้าวหน้าก็แล้วกัน ศิลปกรรมหลัง พ.ศ. 2475 ,(2525)

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,(พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2545 พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬามหาวิทยาลัย)

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ , กฎหมายกับการจัดทำแผนจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สุริชัย หวันแก้ว บรรณาธิการ , การพัฒนาที่ยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์กับทิศทางประเทศไทย (พิมพ์ครั้งแรก พฤศจิกายน 2545 สนับสนุนการพิมพ์โดย มูลนิธิไฮนริค เบิลล์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สิทธิชุมชนท้องถิ่นภาคใต้ ,(สำนักพิมพ์นิติธรรม พิมพ์ครั้งแรก ธันวาคม 2546)

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, กฎหมายกับชุมชนมิติใหม่ของการพัฒนา ,(พิมพ์ที่ บริษัท กัทธรรศ จำกัด พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2542)

สนธยา ผลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนารวมชน ,(พิมพ์ที่ โอ.เอส พรินติ้ง เฮาส์ พิมพ์ครั้งที่ 4 ,2545)

สมชาติ จึงศิริอารักษ์ , การอนุรักษ์อาคารทางประวัติศาสตร์และโบราณสถาน 1 เรื่อง หลักการองค์กร และกฎหมายในการอนุรักษ์โบราณสถาน ,(มหาวิทยาลัย ศิลปากร มกราคม 2540)

สด แดงเอียด , เอกสารวิจัยส่วนบุคคล ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา เรื่อง โบราณสถานกับความ
มั่นคงของชาติ

สำนักโบราณคดีกรมศิลปากร , การจัดลำดับความสำคัญของโบราณสถาน

สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร , บัญชีการขึ้นทะเบียน
โบราณสถานทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่ปี 2478-ปัจจุบัน

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, เร่งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม , เอกสารรายงานของสถาบัน
สิ่งแวดล้อมไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โครงการไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนปากมูล,
(แผนการดำเนินงานการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม) สิงหาคม 2533
หยุด แสงอุทัย , ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป , (กรุงเทพฯ พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2527)

อำนาจ วงศ์บัญชาจิต , กฎหมายสิ่งแวดล้อม.(พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด กุมภาพันธ์ 2545)

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ, วารสารมรดกไทย-มรดก
โลก ,(พิมพ์ที่ บริษัทวิทยารักษ์ จำกัด สิงหาคม 2543)

อารีรัตน์ ปิยะเจริญวัฒนา, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติการอนุรักษ์อนุสรณ์สถานและแหล่งโบราณคดี .
(พิมพ์ครั้งแรก กุมภาพันธ์ 2533 พิมพ์ที่ บริษัท หิรัญพัฒน์ จำกัด)

อนุชาติ ทองสำลี, สักกรินทร์ นิยมศิลป์, มรดกโลก สมบัติของมวลมนุษยชาติ . วารสารสิ่งแวดล้อม
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ
พลังงาน กันยายน 2533

ภาษาอังกฤษ

Australia Environment Council, Guide to environmental legislation and administrative
arrangement in Australia Second Edition

Australian Heritage Commission Act 1975

Arhus Convention

Law for the Protection of Cultural Properties of Japan

Lyndel Prott, James Specht Protection or Plunder safeguarding the Future of our culture Heritage

Rosemary Purdie [Chair] et al., Natural and Cultural Heritage, Australia : State of the Environment 1996

ภาคผนวก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
 สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
 ดราไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐
 เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

หมวด ๓

สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน หรือหมู่คณะอื่น การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษหรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๘ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๙ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่อง

ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๖๐ บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของคน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๔

หน้าที่ของชนชาวไทย

มาตรา ๖๗ บุคคลมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา ๖๘ บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหารเสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษอบรม พักภัย ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๕

แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

มาตรา ๗๘ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

มาตรา ๗๙ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

มาตรา ๘๐ รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

หมวด ๙ การปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

มาตรา ๒๔๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา ๔๓ และมาตรา ๘๑ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๒๔๖ เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่
- (๒) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกเขตพื้นที่ เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อการค้ารังชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน
- (๓) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่ม โครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขตพื้นที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

พ.ศ. 2504

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2504

เป็นปีที่ 16 ในรัชกาลปัจจุบัน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

โบราณสถาน หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี ทั้งนี้ ให้รวมถึงสถานที่ที่เป็นแหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ และอุทยานประวัติศาสตร์ด้วย

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดี หมายความว่า อธิบดีกรมศิลปากร รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

โบราณสถาน

มาตรา 7 เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาและการควบคุมโบราณสถานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาขึ้นทะเบียนโบราณสถานใด ๆ ตามที่อธิบดีเห็นสมควร ได้ และให้มีอำนาจกำหนดเขตที่ดินตามที่เห็นสมควรเป็นเขตของโบราณสถาน โดยให้ถือว่าเป็นโบราณสถานด้วยก็ได้ ประกาศดังกล่าวนี้อธิบดีจะเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมก็ให้กระทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขึ้นทะเบียนโบราณสถานตามความในวรรคก่อน ถ้าโบราณสถานนั้นมีเจ้าของหรือมีผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่พอใจ ก็ให้มีสิทธิร้องต่อศาลภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีแจ้งให้ทราบ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้อธิบดีระงับการขึ้นทะเบียนและหรือการกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถานแล้วแต่กรณีได้ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอต่อศาล หรือศาลมีคำสั่งคดีถึงที่สุดให้ยกคำร้องขอของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดีดำเนินการขึ้นทะเบียนได้

มาตรา 8 บรรดาโบราณสถานซึ่งอธิบดีกรมศิลปากรได้จัดทำบัญชีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา 10 ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้ายโบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือขุดค้นสิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคารภายในบริเวณโบราณสถาน เว้นแต่จะกระทำ ตามคำสั่งของอธิบดีหรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี และถ้าหนังสืออนุญาตนั้นกำหนดเงื่อนไขไว้ประการใด ก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย

มาตรา 10 ทวิ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในโบราณสถานเพื่อตรวจดูว่าได้มีการซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้ายโบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือมีการขุดค้น สิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคารภายในบริเวณโบราณสถานหรือไม่ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดวัตถุที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าจะเป็นวัตถุที่ได้มาจากการขุดค้นในบริเวณโบราณสถานได้

การตรวจ ยึดหรืออายัดตามความในวรรคหนึ่ง ให้กระทำไต่ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และเมื่อดำเนินการตรวจ ยึดหรืออายัดแล้ว ในเขตกรุงเทพมหานครให้รายงานต่ออธิบดี ในเขตจังหวัดอื่นให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและอธิบดีเพื่อทราบ

มาตรา 11 โบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วนั้น แม้ว่าจะเป็นโบราณสถานที่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนุคคนใด ๆ ทำการซ่อมแซมหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการบูรณะหรือรักษาไว้ให้คงสภาพเดิมได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อน

หมวด 5

บทกำหนดโทษ

มาตรา 32 ผู้ใดบุกรุกโบราณสถาน หรือทำให้เสียหาย ทำลายทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งโบราณสถาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินเจ็ดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 34 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 9 มาตรา 12 มาตรา 13 วรรคสอง มาตรา 14 ทวิ มาตรา 16 มาตรา 17 หรือมาตรา 20 หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 13 หรือมาตรา 27 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 35 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตตามมาตรา 10 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 37 กรณี ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

แบบสอบถาม

**แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ศึกษากรณี โบราณสถาน”
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับกลุ่มประชาชนตัวอย่างในจังหวัดนนทบุรี

1. เพศ   ชาย   หญิง

2. อายุ   ต่ำกว่า 18   19-25   26-35
 36-45   46-55   56 ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา   ต่ำกว่าปริญญาตรี   ปริญญาตรี
 ปริญญาโท   ปริญญาเอก

4. อาชีพ _____

5. ท่านคิดว่าโบราณสถานมีประโยชน์ด้านใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ก. เป็นแหล่งท่องเที่ยว
  - ข. เป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจ
  - ค. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  - ง. เป็นแหล่งเรียนรู้
  - จ. อื่นๆ โปรดระบุ _____

6. ท่านคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับโบราณสถานในปัจจุบันมีสาเหตุอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ก. สาเหตุจากภัยธรรมชาติ
  - ข. สาเหตุจากการกระทำของมนุษย์
  - ค. สาเหตุจากการพัฒนาเมือง
  - ง. อื่นๆ โปรดระบุ _____

7. ท่านคิดว่าการอนุรักษ์โบราณสถานหมายถึงอะไร
  - ก. การรักษาสภาพของโบราณสถานให้เหมือนของเดิมอย่างที่เป็นมาในอดีต
  - ข. การซ่อมแซมโบราณสถานในส่วนที่เสียหาย ให้กลับมาสวยงาม

- ค. __ การนำโบราณสถานมาใช้ประโยชน์ แต่ใช้อย่างถนอม
- ง. __ การนำโบราณสถานมาพัฒนาให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน
- จ. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____

8. ท่านเข้าใจการขึ้นทะเบียนโบราณสถานว่าอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. __ เพื่อให้ทราบว่าสถานที่ หรือสิ่งก่อสร้างนั้นมีความสำคัญและมีคุณค่า
- ข. __ เพื่อคุ้มครองป้องกันตามกฎหมายต่อสถานที่ หรือสิ่งก่อสร้างนั้น
- ค. __ เพื่อที่จะได้ทราบจำนวนทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
- ง. __ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยว และการศึกษาหาความรู้
- จ. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____

9. หากท่านพบการกระทำความเสียหายต่อโบราณสถานแล้วท่านทำอย่างไร

- ก. __ ดักเตือนให้หยุดการกระทำดังกล่าว
- ข. __ แจ้งต่อเจ้าหน้าที่
- ค. __ อยู่เฉยๆ
- ง. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____

10. ท่านคิดว่าการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการโบราณสถานด้วยกับรัฐจะทำให้ทำให้การอนุรักษ์โบราณสถานดีกว่าเดิมหรือไม่

- ก. __ ดีขึ้น
- ข. __ เหมือนเดิม
- ค. __ แย่ลง
- ง. __ ไม่แน่ใจ

11. ท่านคิดว่าประชาชน และชุมชนท้องถิ่นมีความพร้อมในการอนุรักษ์โบราณสถานหรือไม่

- ก. __ พร้อม
- ข. __ ไม่พร้อม
- ค. __ ไม่แน่ใจ

12. ท่านเคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานจากทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. __ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่จากกรมศิลปากร

- ข. __ เจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เจ้าหน้าที่จาก อบต. หรือ อบจ.
 ค. __ สื่อสารมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
 ง. __ ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 จ. __ ไม่เคยได้รับข่าวสารใดเลย
 ฉ. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____
13. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการร่วมคิดและเสนอแนะในการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ก. __ ร่วมเสนอปัญหา
 ข. __ ร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหา
 ค. __ ร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมาย
 ง. __ ร่วมกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา ระเบียบในการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถาน
 จ. __ ไม่เคยมีส่วนร่วมใดๆ เลย
 ฉ. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____
14. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจในการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ก. __ ร่วมพิจารณาและตัดสินใจกำหนดกฎเกณฑ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน
 ข. __ ร่วมพิจารณาและตัดสินใจแก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์โบราณสถาน
 ค. __ ไม่เคยมีส่วนร่วมใดๆ เลย
 ง. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____
15. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการดำเนินการในการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ก. __ ร่วมซ่อมแซมโบราณสถาน
 ข. __ ร่วมสนับสนุนการเงินและเครื่องมือในการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถาน
 ค. __ ไม่เคยมีส่วนร่วมใดๆ เลย
 ง. __ อื่นๆ โปรดระบุ _____
16. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากประชาชนในท้องถิ่นจะจัดตั้งองค์กรชุมชนขึ้นมาเพื่อจัดการและอนุรักษ์โบราณสถาน
- ก. __ เห็นด้วย   ข. __ ไม่เห็นด้วย

17. ท่านคิดว่านโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานมากน้อยเพียงใด

ก. __ มาก

ข. __ ปานกลาง

ค. __ น้อย

ง. __ ไม่แน่ใจ

18. ท่านคิดว่าหน่วยงานของรัฐสามารถจัดการและอนุรักษ์โบราณสถานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

ก. __ ได้   ข. __ ไม่ได้

19. ท่านมีวิธีอนุรักษ์โบราณสถานอย่างไรบ้าง _____

---

20. ข้อเสนอแนะ _____

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุวิทย์ พิทักษ์ธีระธรรม สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิตจาก
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อปี พ.ศ. 2544 เข้าศึกษาต่อในระดับนิติศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2546

